TYÖLÄISILLA ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No 93 — 1923

Tiistaina, elokuun 14 p. — Tue, August 14.

VII Vuosikerta - Vol. VII

Kumouksellinen kuohunta kiihtyy Saksassa

Taantumuksen sotureita on tuotu maihin

Venäjän vastavallankumouksellisen armeijan rippeitä tuotu Turkista Amerikaan.

New York. — Viisi sataa kaukaisessa idässä ollutta Venäjän entisen armeijan ja laivaston sotilasta on laskettu maihin New Yorkissa, saavuttuaan tänne höyrylaiva Konstantinopolilla, Turkissa toimivan Amerikan avustuslaitoksen johtajan, amiraali Bristolin lähettämänä, pelastaakseen sotilaat mahdolliselta Venäjälle karkotukselta. Sotilaat ovat Venäjän vallankumouksesta saakka olleet mukana vastavallankumouksellisissa toimissa ja jos he olisivat joutuneet takaisin Venäjälle, olisivat he joutuneet vastaamaan imperialisteille tekemistään kätyripalveluksista. Samanlaista ainesta odotetaan saapuvaksi lisää syyskuun alussa.

Sotilaiden puvuista olivat enää rääsyt jälellä. Toisilla oli vyöllä kasakan tikari ja toisilla pistimet tai revolverit vyöllä, herättäen säälittävällä asullaan ihmisten huomiota. Pakolaisten joukossa on muutamia Denikinin armeijassa palvelleita upseereita. Amerikassa ei pakolaisilla liene muuta edessä kuin työnteko, joskin porvalliset seurat tulevat pitämään erikoista huolta parhaimpien mahdollisuuksien näille taantumuksen sotureille etsimisestä.

Englantilaisia kehotetaan pysymään kotonaan

Montreal. — Suur Britannian kaivostyöläisten liiton sihteerille F. Hodgessille, joka saapuu tänne Englannista t.k. 26 p. ottaakseen osaa Vancouverissa pidettävään Canadan Trades and Labor Congressin vuosikonventsioniin englantilaisten kaivostyöläisten veljesedustajana, tulevat Montrealin järjestyneet työläiset esittämään kantansa Englannista saapuviin siirtolaisiin nähden. Hodgessille esitettävässä raportissa tullaan selvittämään kuinka etenkin ammattitaitoisten työläisten siirtyminen Englannista Canadaan nykyään on yhtä epäedullista canadalaisille työläisille kuin siirtyville työläisille itselleenkin. Hodgesia pyydetään viemään tämä raportti Englannin järjestyneille työläisille toverillisena neuvona tämän maan järjestyneiltä työläisiltä.

Siirtolaisuuskysymys tulee mahdollisesti myöskin esille Vancouverissa pidettävässä Canadan Trades and Labor Congressin vuosikonventionissa.

Kanaalin uimari saanut hopeapokaalin

Lontoo. — Henry Sullivan, Lowellista, Mass., joka ui Englannin kanaalin yli muutama päivä sitten, sai 1,000 punnan (noin $4,565) palkinnon ohella hopeapokaalin, jonka kanaalin uimaklubin presidentti Adolph Alexander, on luvannut lahjottaa sille, joka ui kanaalin yli. Pokaali on kolme jalkaa korkea ja on siinä 375 unssia hopeaa.

Ranskalainen uimari George Michel on epäonnistunut yrityksessään uida Englannin kanaalin yli viime keskiviikkona.

Auto-onnettomuuksien uhrien luku suurin Ontariossa

Ottawa. — Vuosina 1921 ja 1922 on auto-onnettomuuksissa kuolleiden luku paljon suurempi Ontariossa kuin missään muussa Canadan maakunnassa. Äskettäin julkaistun tilaston mukaan kuoli Ontariossa tapahtuneissa auto-onnettomuuksissa viime vuonna 102 henkilöä ja v. 1921 oli niiden lukumäärä 108.

Kaikkiaan nousi auto-onnettomuuksissa kuolleiden luku Canadassa viime vuonna 235 ja v. 1921 197.

Valtakuntamme työläiskansan lähentyminen

Winnipeg. — Englannin työväenpuolueen sihteeri Arhtur Henderson on lähettänyt kirjeen Canadan parlamentin jäsenelle J. S. Woodsworthille, jossa lausutaan ajatus, että jos Canadan järjestyneet työläiset tulevat mukaan, niin siinä tapauksessa tullaan kutsumaan koolle koko Englannin valtakuntaa käsittävä työväen konferenssi ensi vuoden ajalla Lontoossa. Woodsworthin selostuksen mukaan konferenssissa tulisi esille koko valtakuntaa käsittävä työväenpuolueen muodostaminen.

Henderson on samaan aikaan kysellyt myöskin toisten Englannin alusmaiden työväenjärjestöjen mielipidettä kyseessä olevan konferenssin suhteen. Woodsworth on puolestaan selittänyt, että hän tulee ottamaan asian pohdinnan alaiseksi eri työväen järjestöjen toimihenkilöiden keskuudessa.

Englanti on kovasanainen Ranskalle

Lontoo. — Englannin ministeri päätti pääministeri Baldwinin ja ulkoasiain sihteerin Curzonin painostuksesta lähettää voimakassanaisen nootin Ranskalle. Nootti tullaan mahdollisesti antamaan julkisuuteen toisten äskeisten diplomaattisten kirjelmien kanssa.

Mikäli tiedetään, kieltäytyy Englannin ministeristö nootissaan suostumasta Ranskan pääministerin Poincaren tekemään esitykseen vaatimuksen tekemisestä Saksalle passiivisen vastarinnan lopettamisesta. Myöskin nootissa nojaudutaan samaaan kantaan, mitä Englannin taholta on ajettu kansainvälisessä komissionissa, että nimittäin Saksalta on otettava sotakorvausta ainoastaan sen maksukyvyn mukaan.

Kreikassa ilmotetaan kuohuvan

Rooma. — Ateenasta saapuneiden uutisten mukaan Kreikassa on puhjennut vastavallankumous. Kumousliikkeen keskuksena on Salonika, jossa tuhansiin nouseva työläisjoukko hyökkäsi pörssiin, joka tuhottiin. Myöskin on saapunut uutisia paikallisen varusväen kapinoimisesta. Hallitus koettaa viedä vereksiä sotavoimia kapinapaikalle.

Levottomuuksia kerrotaan puhjenneen myöskin Ateenassa ja muutamissa muissakin kaupungeissa. Monarkistien ilmotetaan olevan kumousliikkeen takana. Muutamien johtavien kansalaisten kerrotaan vaativan liittolaisten puoleen kääntymistä sisällissodan ehkäisemiseksi. Kapinassaan monarkistit käyttävät hyväkseen vallitsevaa väestön tyytymättömyyttä taloudellisen ahdingon johdosta.

Maailmansodan raajarikot Englannissa

Lontoo. — Brittiläisen valtakunnan virkailijaliiton kokouksessa piti eläkeministeri majuri Tryon puheen, jossa hän selosti sitä työtä mitä hänen virastonsa oli suorittanut henkilöiden keskuudessa, joita vielä hoidetaan suuren sodan aikana saamiensa haavojen ja sairauksien johdosta. Tällaisten hoitoa saavien henkilöiden lukumäärä nousee 76,000. Valtio on käyttänyt lähes 60 milj. puntaa sodassa haavoittuneiden ja sairastuneiden hoitoon. Britannia on tähän saakka käyttänyt lähes 500 milj. puntaa eläkkeisiin ja sairasten hoitoon. Samaan tarkoitukseen suorittaa Britannia edelleen vuosittain yli 70 milj. puntaa.

Uusia lakkoja ja työsulkuja Ruhrin alueella

Dysseldorf. — Entisten levottomuuksien lisäksi on Ruhrin alueella Hambornissa sijaitsevilla Thyssenin terästehtailla julistettu voimaan työnsulku ja, samalla aikaa ovat työläiset julistaneet lakon Reinin metalliteollisuusyhtiön suurella tehdaslaitoksella Dysseldorfissa. Eräs suuri kaivanto Dortsenissa on laskettu veden valtaan.

Saksassa odotetaan kumoustaisteluja

Lontoo. — Berliinistä saapuneessa sähkösanomassa tiedotetaan seuraavaa:

Eri osista Saksaa saapuneet uutiset osottavat, että levottomuus työläisten keskuudessa leviää huolestuttavassa määrässä. Poliittisissa piireissä ei salata ollenkaan sitä seikkaa, että vallankumous voi puhjeta yhtä odottamatta kuin vuoden 1918 marraskuussa.

Kaikki Beriinin pankit ovat joutuneet sulkemaan ovensa vaihtorahan puutteessa. Valtakunnan pankki ilmottaa, että sillä ei ole rahaa, eikä ole tiedoakaan rahan saamisesta läheisessä tulevaisuudessa.

Ne kuusi kirjapainoa, joissa viime aikona on yötä päivää painettu rahaa, ovat nyt seisauksissa kirjapainotyöläisten lakon takia. Osa sanomalehdistä on ilmestymättä lakon takia. Lakko leviää muuallekin, johtuen työläisten tyytymättömyydestä vallitsevaan palkkataksaan.

Tuonti Yhdysvalloista Canadaan lisääntynyt

Ottawa. — Juuri julaistun Canadan Yhdysvaltain kanssa tekemää kauppaa koskevan raportin mukaan, joka oli laadittu viimeisen kolmen kuukauden ajalta päättyen kesäk. 30, oli tuonti Yhdysvalloista $181,000,000. Viime vuoden tuonti samalla ajalla nousi 116,000,000 dollariin.

Canadasta voita Kiinaan

Regina, Sask. — Voin vienti Sasketchewanista on viimeisen kahden vuoden ajalla lisääntynyt nopeasti. Viime aikoina on ruvettu lähettämään voita Kiinaan suuret määrät. Äskettäin tehtiin Saskatchewan ko-operativisen meijeriyhtiön taholta 25,000 paunan lähetys voita Kiinaan.

Canadian National tekee voittoa

Montreal. — Canadian National rautatien kokanaistulot nousivat viime kesäkuun ajalla 21,216,499 dollariin ja kustannukset samalla aikaa nousivat 20,039,053 dollariin, joten voitoksi jäi 1,177,445 dollaria.

Hirveä kuumuus Ranskassa

Toulous. — Etelä-Ranskassa on näinä päivinä vallinnut sellainen kuumuus, ettei niin kuuma tiedetä olleen vielä koskaan ennen.

Berlin. — Saksan hallituksen kohtalo on vaa'assa. Kansleri Cunon hallitus on nähtävästi enään lyhytaikainen. Cunon ministeristö saatiin lauantaina pelastetuksi ainoastaan sen kautta, että parlamentin istuntoa lykättiin maanantaihin. Yhdistynyt sosialistipuolue on ilmottanut kieltävänsä kannatuksensa nykyiseltä hallitukselta, jonka odotetaan johtavan hallitusmuutokseen.

Mutta vallitsevat levottomuudet viittaavat syvemmälle. Berliinin ja useiden muiden kaupunkien työläiset ovat asettuneet jyrkästi vaatimaan kultapohjalle perustuvan palkkataksan käytäntöön ottamista. Eri osissa maata on käynnissä vakavia lakkotaisteluja, joiden yhteydessä on tapahtunut verisiä mellakoita. Vallankumouksen uhkauksia kaikuu ilmassa. Lauantaillisessa istunnossa lausui kommunistien edustaja, että nykyisen hallituksen ohjelmaan tulevat työläiset vastaamaan vallankumouksella, «jossa Saksan köyhälistön korko musertaa nykyisen hallituksen kappaleiksi.»

Kaikkialta teollisuuskeskuksista saapuneet tiedonannot osottavat eri leireihin lukeutuvien työläisten olevan vastarinnassa hallitusta vastaan.

Suuria voittoja hopeamainarien työn tuloksista

Cobalt, Ont. — Keeley hopeakaivosyhtiö on ilmottanut maksavansa voittoa osakkailleen syyskuun 1 päivänä 160,000 dollaria. Samanlainen voitto-osuus maksettiin viime maaliskuussa.

Workers puolueen päämaja Chicagoon

New York. — Workers-puolue tulee muttaamaan päämajansa New Yorkista Chicagoon, mahdollisesti syysk. 1 p. seuduissa. Workers puolueen päämajan muuttaminen New Yorkista Chicagoon on ollut harkinnan alaisena useita kuukausia. Useita menoja tulee poistumaan.

Puolue myös tulee julkaisemaan päivälehteä läheisessä tulevaisuudessa, niin pian kuin mahdollista sen jälkeen kuin puolueen päämaja muutetaan Chicagoon. Päivälehti tulee ilmestymään luonnollisesti Chicagossa. Päivälehden rahastamista ja kustantamista varten tullaan perustamaan erikoinen yhtiö, minkä osakkeen hinta on $5 ja velvotetaan jokaisen puolueen jäsenen ostamaan vähintäin yksi osake. Päivälehtirahastoa myös kartutetaan kaikella tavalla, joukkokouksia, huvitilaisuuksia, huviretkiä y. m. pitämällä.

Puolueen toimeenpaneva komitea viime kokouksessaan päätti liittyä hiljan perustettuun Federated Farmer-Labor puolueeseen.

Markkinahintoja

Käteishinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No. 1 Northern	$1.07
No. 2 Northern	1.01 1/4
No. 3 Northern	1.00 1/4
Kaurat:	
No. 2 C. W.	0.42 3/4
No. 3 C. W.	0.41 1/4
No. 1 Extra feed	0.41 1/4
Ohra:	
No. 3 C. W.	0.50 5/8
No. 4 C. W.	0.49 5/8
Pellava:	
No. 1 N. W. C.	2.14
No. 2 C. W.	2.06
No. 3 C. W.	1.83
Ruis:	
No. 2 C. W.	0.61

Militaristien sormet syyhyy Kiinan suhteen

Pariisi. — Liittovaltain diplomaattisissa piireissä pohditaan sotalaivojen lähettämistä Kiinan vesille siinä nimessä, että siellä vallitsevat levottomuudet tekevät sen europalaisille muka välttämättömäksi. Ranskan sotatoimisto on jo ryhtynyt tekemään valmisteluita kahden risteilijän lähettämisestä siinä tapauksessa jos toisetkin vallat suostuvat toimenpiteeseen.

Teollisuusunionismi edistyy Englannissa

Lontoo. — Englannin kuletustyöläisten liiton jäsenmäärä on lisääntynyt viimeisen vuoden aikana huomattavasti. Äsken julaistun vuosiraportin mukaan kaksikymmentä uniota on hiljattain liittynyt siihen. Union jäsenmäärä oli tammik. 1 p. 300,000 ja sen jälkeen on siihen liittynyt scotlantilaisten satamatyöläisten unio ja useita Pohjois-Walesin unioita, joten liiton jäsenmäärä on sitten tammik. 1 p. lisääntynyt useilla kymmenillä tuhansilla.

Yksinomaan keräyksinä oli union kassaan vuoden ajalla karttunut kaikkiaan 346,000 puntaa.

Poliittiseen toimintaan on unio ottanut osaa rahastamalla seitsemän edustajan valitsemista lainlaatijakuntaan ja poikennut toisten unioiden menettelytavoista lähettämällä lähetystön tutkimaan Ruhrin laakson tilannetta.

Alkuasukkaiden murhaaminen jatkuu Philippiineillä

Manilla. — Kenraalikuvernöörin virastoon saapuneessa tiedossa kerrotaan vartiosotilaiden tappaneen viisikymmentä Moro-uskonlahkoon kuuluvaa alkuasukasta ja haavottaneen suuren joukon Mindanao saarella lähellä Lanao järveä. Kolmen vartiosotilaan ilmotetaan haavottuneen taistelussa.

Walesin prinssi tulee Canadaan

Lontoo. — Ehglannin kruununperillisen, Walesin prinssin on määrä lähteä vierailumatkalle Canadaan syyskuun alussa. Puolivirallisten tietojen mukaan hallitusherrat toivovat, että canadalaiset prinssin tultua antaisivat hänen olla rauhassa niin paljon kuin mahdollista, sillä prinssi kuuluu olevan kovasti levon tarpeessa.

Sai palohaavoja jäähdytyslaitteen räjähtäessä

Sarnia, Ont. — Fred Smith, tästä kaupungista sai vaikeita palohaavoja kun hänen autonsa jäähdytyslaite (radiator) räjähti ylitsevuoto piipun tukkeutumisen takia juuri kun hän aikoi aukaista jäähdytyslaitteen venttiiliä ollessaan noin neljän mailin päässä kaupungista.

Vaikeista palohaavoistaan huolimatta ajoi Smith autollaan kaupunkiin ja pyörtyi sairaalan eteen tultuaan. Hänen tilansa kerrotaan olevan hyvin arveluttavan.

Montrealin unionistien avuliaisuus

Ryhtyvät tukemaan Nova Scotian lakkolaisten oikeustaistelua.

Motreal. — Montrealin ammattiunioiden neuvosto on antanut kehotuksen kaikille siihen kuuluville järjestöille ryhtyä hankkimaan rahallista avustusta Nova Scotian lakkolaisten avustamiseksi sekä lakon aikana vangittujen puolustamiseksi. Vetoomuksessa selostetaan lyhyesti Nova Scotian terästyöläisten lakon vaiheita ja selitetään, kuinka lakon aikana työläiset joutuivat teräsyhtiön pyssyhurttain ja virallisen vallan vainon ja vihan esineeksi. Neuvosto huomauttaa, että koskaan ei ulkopuolisten työläisten apu ole tervetulleempaa eikä koskaan työläisten toveruutta voida käyttää parempaan tarkotukseen, sillä Nova Scotian työläisten taistelu oli yhtä hyvin kaikkien järjestyneiden työläisten kuin heidän omaakin taisteluaan.

Militaristit ovat rakennustyössä Yhdysvalloissa

Washington. — Yhdysvaltain sotatoimisto tulee tekemään kongressille esityksen sellaisen summan myöntämisestä sotalaitosten vahvistamiseksi, että tuo summa nousee 3,500,000 suuremmaksi kuin edellisenä vuotena. Suunnitelmien mukaan tullaan ainakin puolitoista miljoonaa dollaria käyttämään Panaman kanavan varustamiseksi. Samalla kertaa tullaan tekemään vaatimus 125,000 käsittävän seisovan armeijan muodostamisesta.

Montrealin turkistyöläisten palkkariita

Montreal. — Sovittelulautakunnan yritykset turkistyöläisten ja työnantajain välisen palkkariidan ratkaisemiseksi, ovat epäonnistuneet. Työnantajat ovat kieltäytyneet tekemästä minkäänlaista palkankorotusta.

Työnantajain päätöksen tietoon saatuaan työläiset pitivät yleisen kokouksen, jossa kieltäydyttiin alistumasta työnantajain päätökseen ja samalla jätettiin palkkaselkkauksesta johtuneet lähemmät toimenpiteet neuvottelulautakunnan pohdittavaksi. Työläiset ovat kehottaneet työnantajia, että jos he todella haluavat välttää uhkaavan lakkotaistelun, niin siinä tapauksessa kutsukoot koko työnantajain liiton edustajat neuvotteluun tilanteen johdosta.

Saksassa puhutaan diktatuurista

Berlin. — Kansapuolueen johtomies Gustav Stresemann piti eduskunnassa huolellisesti valmistetun puheen, jossa hän valmisteli tietä yhä keskitetympään hallitukseen. Puhuja lausui, että näin epätavallisina aikoina täytyy ministeristöllekin antaa tavallista ehemmän valtaa. Stresemannin mielestä hallitus on ennen kaikkea turvattava eri puolueiden virtauksia vastaan.

Saksassa yhä epävakaisemmaksi käyvän valtiollisen aseman johdosta tehdään jo ennusteluja, että Stresemann tulisi nimitettäväksi kansleriksi Cunon horjuvan vallan tilalle.

Poliisit lakkolaisten kimpussa

Hillsboro, Ill. — Yksi lakkolainen pahasti haavottui ja kolmea apulais-sheriffiä piestiin pahanpäiväisesti Amerikan sinkkiyhtiön lakossa olevien työläisten ja poliisien välisessä taistelussa täällä, joka johtui siitä kun poliisit ryhtyivät ehkäisemään lakkovahtimista.

Työpäivä tulee lyhennettäväksi teräshelveteissä

Chicago. — Useissa Chicagon teräsmyllyissä on alettu ottaa käytäntöön kahdeksan tunnin työpäivä, josta terästrustin herrat ovat viime aikoina tehneet lupauksia.

Sharonista, Pa. ilmottaa tuomari Gary, että Carnegie komppania, joka on vaikutusvaltaisin osa terästrustissa, on johtokuntansa kautta päättänyt panna työpäivälyhennyksen voimaan alkaen elokuun 16 päivänä.

Kaksivuoroinen työpäivä tulee hylättäväksi ja niillä aloilla, joissa keskeytymätön tuotanto on välttämätön, järjestetään vuorot 8 tuntisiksi. Niillä aloilla nousee tuntipalkka 25 prosentilla, niin että 40 sentin tuntipalkka tulee 50 sentiksi, joka alentaa päiväpalkan $4.80 neljään dollariin. «Rolling» osastoilla tulee työpäivä 10 tuntiseksi, eikä mitään lisäystä tule ammatittomille, jotka nykyään saavat 40 senttiä tunti. Tahtoo sanoa heidän palkkansa tulee alenemaan 80 sentillä päivässä.

Yksityisten täytyy seurata

Youngstown Sheet and Tube komppania, suurin itsenäisistä terästehtaista ilmotetaan myöhästyvän vain vähän terästrustista. Lyhennyksen arvellaan astuvan voimaan ensiviikolla. Ne jotka työskentelevät nyt 11 tuntia päivässä, eivät saa mitään palkanlisäystä, vaan jää heidän päivästään yksi tunti pois ja ne joiden päivä lyhenee 12:sta 8:saan tuntiin tulevat saamaan kahdeksasta tunnista 10 tunnin palkan.

Yksityiset tehtaat eivät voi muuta kuin taipua trustin menetelmään. Jos ne jatkaisivat nykyistä työpäivää, menettäisivät ne kaiken kunnollisen työvoimansa trustin hyväksi.

Opettajain järjestöjä lujitetaan

Montreal. — Harry Charlesworth entinen Canadan opettajain liiton presidentti, ilmotti täällä Canadan opettajain liitolle koko mailmaa käsittävän opettajain järjestöjen liiton perustamisesta kansainvälisen yhteisymmärryksen edistämiseksi. Kansallisen opettajain liiton tämän kesäisen konventionin kanssa samanaikaisesti saapui San Franciscoon yli 400 edustajaa 50 eri maasta ja eri maiden edustajain toimesta perustettiin opettajain järjestöjen maailman liitto.

Konferenssissa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa ehdotetaan opetuslähettilään lisäämistä valtiollisten lähetystöjen yhteyteen kaikkiin maihin, jonka tehtäviin kuuluisi eri maista saapuvien kansanvalistusta koskevien tietojen ja uutisten hoitaminen ja niiden levittäminen.

Kaikissa Canadan maakunnissa ilmotetaan opettajien saaneen järjestönsä avulla korotettua palkkojaan ja parannettua olosuhteitaan, jotka eivät nykyäänkään ole kadehdittavia. Palkkojen parannusten ja muiden etusuuksien ohella on järjestön tarkotuksena saada canadalaisiin kouluihin tehtävänsä tasolla alevia opettajia, joiden luku on palkkojen pienuuden takia viime vuosina supistunut sangen vähiin.

38 kuollut Canadan rautateillä heinäkuussa

Ottawa. — Dominion rautatiekommissionin ilmotuksen mukaan tapahtui Canadan rautateillä kaikkiaan 267 junaonnettomuutta heinäkuun ajalla, joissa kuoli 38 ja loukkaantui 285 henkilöä. Matkustajia kuoli 2 ja loukkaantui 38;13 rautateiden työläistä kuoli ja 179 loukkaantui.

Rautateitten ylikäytävillä tapahtui heinäkuun ajalla kaikkiaan 32 onnettomuutta, joista autoille vain 10. Kaksikymmentä onnettomuuksista tapahtui suojaamattomilla ylikäytävillä. Ylikäytävillä tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli kaikkiaan 8 henkilöä ja 38 loukkaantui.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Nova Scotian lakon jälkitaistelu

Juuri lakkotaistelussa olleiden Nova Scotian mainarien ja terästyöläisten ponnistukset ovat nyt kohdistuneet niiden toveriensa avustamiseksi, jotka lakon aikana joutuivat viranomaisten kynsiin. Kaikkiaan vangittiin lakkotaistelun yhteydessä noin sata työläistä, niiden joukossa useita huomatuimpia union toimihenkilöitä. Toisia syytetään kapinallisuudesta taikka väkivaltaan kiihottamisesta, mutta tosiasiassa vangitsemiset ovat tapahtuneet yksinkertaisesti toimeliaasta osanotosta lakkotaisteluun. Niin johtajain kuin toimivimpien lakkolaistenkin poisraivaamisella yritettiin saada lakkolaisten luja rintama murskatuksi.

Vangittujen lakkolaisten puolustamiseksi on perustettu erikoinen puolustuskomitea, joka on joutunut vetoamaan ulkopuolisten työläisten apuun. Niin mainarien kuin terästyöläistenkin taskut ovat tyhjät. Vähäiset säästöt hupenivat lakkotaistelussa. Sitä paitsi monet lakkolaiset ovat joutuneet mustalle listalle, eivätkä näin ollen ole vielä olleet tilaisuudessa pääsemään ansioon käsiksi.

Puolustuskomitea on kehottanut kaikkia Canadan työläisiä rientämään vangittujen osatoveriensa avuksi. Nova Scotian lakkolaiset kävivät taisteluaan koko Canadan työväenluokan puolesta. Heidän täytyi seisoa ei ainoastaan teräsyhtiötä, vaan koko Canadan asestettuja joukkoja vastaan. He joutuivat perääntymään, mutta perääntyminen tapahtui täydessä järjestyksessä, rivit eheänä ja työläisten solidarisuus horjumattomana. Jos yksistään tästä solidarisuudesta riippuisi, niin Nova Scotian työläiset voisivat omin voiminsa avata vankilain teljet toveriensa tieltä.

Mutta heidän taistelunsa nykyinen vaihe kysyy juuri sellaisia voimia, aineellista tukea, jota heillä juuri nyt ei ole tarpeeksi. Sen vuoksi ovat he kääntyneet kaikkien raatajien auttavan käden puoleen.

Lausannen rauhansopimus

Lausannen konferenssi kokoontui viime vuoden joulukuussa liittolaisvaltain toimesta. Turkin voitto Kreikasta paljasti eri liittovaltain, ensi sijassa Englannin ja Ranskan etujen ristiriidan niin räikeästi, että ruvettiin pelkäämään uutta maailmansotaa. Kun kumpikin valta epäilivät voimiaan, tahtoivat he tällä kertaa välttää aseellista yhteentörmäystä ja läheisen idän ulipaloa tukahduttamaan kutsuttiin koolle Lausannen konferenssi.

Tilanteen kapitalistiselle maailmalle teki vieläkin pelottavammaksi se seikka, että Turkin liittolaisena seisoi Neuvosto-Venäjä. Turkin työtätekevä kansa katsoi sen ainoaksi puoltajakseen ja kaikkien sorrettujen muhamettilaisten kansojen vapaustaistelun päätukijaksi. Sen mielipide pakoitti Turkin hallituksenkin lähestymään neuvostohallitusta ja etsimään sen suojaa ja apua.

Neuvosto-Venäjä on Turkkia kaikin keinoin tukenutkin. Lausannessa Tshitserin asettui täydellisesti Turkin vaatimusten taakse. Pitämässään neuvottelussa Neuvosto-Venäjän ja Turkin lähetystöt totesivat olevansa tässä kysymyksessä yksimielisiä.

Liittolaiset kavahtivat. Turkki yksin ei ollut pelottava. Mutta neuvostovallan sille antama aineellinen ja siveellinen tuki voi kohottaa Turkin koko muhamettilaisen maailman arvovaltaiseksi johtajaksi ja silloin on lähellä imperialistisen Europan perikato, sillä silloin Persian, Afganistanin, Beldshistanin ja Intian kansat nousevat kapinaan katkaistakseen siirtomaa-orjuuden kahleet.

Liittolaiset pelästyivät. Keinoilla millä tahansa piti Turkki saada eristetyksi Neuvosto-Venäjästä. Päätettiin kulisien takana lahjoa Turkin edustajat. Nämä osoittautuivatkin taipuvaisiksi, eikä ihme, sillä juksillahan Turkin virkamiehet ennenkin ovat eläneet. Turkin porvariston edustajat olivat kyllin raukkamaisia ja kavaltaakseen maansa edut.

Poistaakseen lopullisesti Neuvosto-Venäjän konferenssista keskeytettiin konferenssi.

Uusi konferenssi kokoontui toukokuussa. Siihen ei Neuvosto-Venäjää enää kutsuttu. Neuvostohallituksen Lausanneen saapunut edustaja, tov. Vorovski varmuuden vuoksi vielä murhattiin.

Neuvostohallitus, uskollisena periaatteilleen, on senkin jälkeen harjoittanut painostusta Turkin eduksi. Sen koko maailmassa alati kasvava poliittinen vaikutusvalta on ollut omiaan tukemaan Turkin vaatimuksia. Vain siihen nojautuen ja käyttäen hyväkseen Englannin ja Ranskan porvariston välistä yhä syventyvää juopaa, on Turkin hallituksen onnistunut saavuttaa ne puolittaiset edut, mitä Lausannen sopimukseen sisältyy.

Konferenssi on päättynyt. Sopimus allekirjoitettaan. Sodan liekki, joka Vähässä-Aasiassa leimahti, on tällä kertaa estetty leviämästä, muttei sammutettu. Hiilos kytee yhä ja on vain ajan kysymys, koska se leimahtaa ilmiliekkiin, mahdollisesti silloin jo sytyttääkseen sellaisen maailmanpalon ja ihmisteurastuksen, jota vastaan tähänastisten sotien kauhut ovat olleet lastenleikkiä.

Turkin porvariston raukkamainen myöntyväisyys ja Lausannen konferenssi, yhtä vähän kuin mikään muukaan diplomatia, ei kykene muhamettilaisten siirtomaakansojen lopullista vapaustaistelua estämään. Se niistä korkeintaan viivästyy.

Läheisen idän hiilos kytee Lausannesta ja imperialistien tahdoista huolimatta ja tulee vielä leimahtamaan Turkin ja muiden muhamettilaisten maiden työtätekevien vallankumoukseen. Se vasta löytää lopullisen pääsytien sekä kansallisista että taloudellis-poliittisista ristiriidoista.

Militaristinen hautaus

Yhdysvaltain presidentin Warren Hardingin viralliset hautajaisseremoniat Washingtonissa suoritettiin alusta loppuun ehta sotilaallisilla menoilla. Sotilaat ja matruusit toivat presidentin ruumiin San Franciscosta Washingtoniin, jossa vainaja otettiin vastaan sotilaallisilla juhlallisuuksilla. Paljastetuin miekoin ja sankoin pistinjoukoin kuletettiin presidentin ruumis asemalta Valkeaan taloon. Hautajaisseremonioissa uudistui militaristinen näytelmä moninkertaisesti. Kun saattue kulki pitkin pääkaupungin katuja, jylisivät tykit, asejoukot olivat mukana jalkasin ja ratsain ja itse ruumis oli asetettu sotilas-ajopeleihin. Tilaisuus oli ulkonaisen loistonsa ja menojensa puolesta järjestetty ennen kaikkea militaristista henkeä ja makua vastaavaksi.

Hardingin hautajaistilaisuus on symboolina koko Yhdysvaltain militarismista. Onhan Hardingin hallituskausi ollut yhtämittaisen sotavarustelujen aikaa. Yhteisymmärryksessä hänen politiikkansa kanssa on paraikaa valmisteilla entistä suurempien summien käyttämistä armeijan ja laivaston, ilmavoimien ja yleensä uudenaikaisten sotavälineiden hankkimiseksi. Sanoihan presidenttivainaja San Franciscoon päättyneellä puhujamatkallaan luottavansa Amerikan kohtalon ainoastaan aseiden voimaan. Puheet aseista riisumisista ja rauhaneteen työskentelystä ovat olleet pelkkää petosta. Amerikkaa ei ole turhaan sanottu uudenaikaisen militarismin vahvimmaksi maaksi. Tämän militarismin korppikotkat me näimme parveilevan Harding vainajan ruumissaatossa.

Mussolinin vaalilaki

Uutiset ovat jo kertoneet fascistipääministerin Mussolinin ajaman uuden vaalilain hyväksymisestä Italiassa. Tämä vaalilaki on tarkoitettu antamaan fascistikomennolle horjumaton pohja kansanjoukkojen keskuudessa.

Mussolinin vaalilain mukaan muodostaa koko maa yhtenäisen vaalipiirin ja saa hallitus käytettäväkseen edustajakamarissa 356 edustajaa käsittävän enemmistön, jolle taataan sellaiset etuoikeudet, että nämä 356 edustajaa voivat katsoa olevansa automaattisesti valituiksi, kun vaaleja on toimitettukaan.

Jäljelläolevat 174 edustajapaikkaa luovutetaan vähemmistöille tahi vastustuspuolueiden naamioiduille jäsenille.

Fascistihallituksella on oma erikoinen mielipiteensä äänestysvapaudesta. Siitä on saatu kokemusta hallinnollisia vaaleja useissa kaupungeissa toimitettaessa. Fascistien uhkausten ja provokatsionin vuoksi on kaikkien vastustuspuolueiden ehdokkaiden täytynyt vetäytyä syrjään. Mutta tämä ei ole lainkaan riittänyt. Kun valitsijain suuri enemmistö aikoi jättää äänestysoikeuttansa käyttämättä vastalauseen merkiksi, lähti fascistitarit etsimään näitä niskoittelevia valitsijoita heidän kotoaan ja vei heidät väkisin äänestyspaikoille pelottaen heitä käteensä vaalilippu, joka sisälsi fascistiehdokkaiden nimet. Tätä yksinkertaista keinoa käyttämällä on nähty vastustuspuolueiden tunnettujen johtajien katsoneen olevansa pakotettuja äänestämään — vastustajiaan.

Eipä ole ihme, jos taantumukselliset fascistiset ainekset kaikkialla ihailevat Mussolinia. Sillä tavoin saisivat näet kansan suuret joukot syrjäytetyiksi kaikesta politiikasta ja tehdyksi orjiksi. Toinen kysymys on, miten pitkälle tuollainen menestyy. Jo Italiassa aletaan kyllästyä fascistien diktatuuriin ja ryhtyä toimenpiteisiin sen kukistamiseksi.

Saksan sanomalehdistö suurkapitalistien käsissä

Viimeaikaisten laskelmien perusteella on todettu, että vähintäin 90 pros. Saksan sanomalehdistöstä on joutunut suurkapitalistien haltuun, ja että heidän käytettävinään on myöskin suurin osa tietotoimistoista, joten melkein kaikki, mitä lehdissä painetaan on suurkapitalistien määräysten ja etujen mukaisesti väritettyä. Huomattavimmat näistä »sanomalehtikuninkaista» ovat Hugenberg ja Stinnes, joilla on palveluksessaan erikoisia »toimitusmestareita», jotka valvovat, että toimittajat kaikessa noudattavat omistajien toivomuksia ja määräyksiä. Lisäksi on huomattava, etteivät ainoastaan päivälehdet, vaan myöskin suuri osa pilalehdistä ja kustannusliikkeistä on joutunut samojen raharuhojen valtaan. Tämä kaikki on tietenkin omiaan rappeuttamaan koko lehdistön, joka ei enää voi palvella omaa tarkoitustaan eikä esiintyä vapaasti, vaan on alistettu suurkapitalistien ankaran sensuurin alaiseksi.

Maanviljelijät ja kapitalistit

On työläisiä, joka pitävät porvaristoa yhtenäisenä taantumuksellisena joukkona, joka kokonaisuudessaan on liittynyt työväestöä vastaan. Mutta tämä on luonnollisesti, suuri erehdys. Työtätekevät farmarit vuokrafarmarit, kiinnityslaina farmarit, nekin joilla on yksityistä omaisuutta, omaavat kokonaan erilaiset luokkaedut kuin kapitalistit.

Mihin ikänä työtätekevät farmarit kääntyvät, tapaavat he aina kapitalisteja itseään riistämässä tavalla tai toisella. On lihanpakkaajat, voimakkaat rautatiesysteemit, maitotrustit, viljakeinottelijat ja puuvillakeinottelijat ja suurten pankkien tuhannet haarat. Kaikki farmarin tuotteet menevät kapitalistien käsien kautta. Kaikki mitä hän ostaa täytyy hänen ostaa kapitalisteilta. Ja turstiutumisen suuri kehkittyminen sodan aikana ja sen jälkeen on tehnyt pääoman monopoolin sietämättömäksi. Suurten kapitalistien monopooli on tullut suurimpien kapitalistien monopooliksi. Amerikan historiassa ei ole ollut vielä tähän asti aikakautta, jolloin farmarit olisivat huomanneet riippuvaisuutensa kapitalisteista selvemmin kuin nyt. Ja milloinkaan eivät farmarit ole kapinoineet niin voimakkaasti kuin nyt.

Tämä kapinallisuus on saanut useita muotoja. 1) Yhä useammat farmarit ovat hyljänneet farminsa ja parveilleet kaupunkeihin. Viime vuosina on tapahtunut vararikkoutuneitten famarien todellinen joukkopako hävitetyiltä farmimailtaan Y h dysvalloissa. Maanviljelyksessä työskentelevien henkilöitten lukumäärä laski 12,386,000:ta v. 1910 10,659,000:teen v. 1920 elinkeinotilastojen mukaan. Tämä merkitsee sitä, että kymmenen vuoden kuluessa on maataviljelevä väestö vähentynyt 1,727,000 hengellä. V. 1922 muutti kaksi miljoonaa henkeä — maanviljelysviraston tilastojen mukaan — farmeilta kaupunkeihin. Samaan aikaan muutti 880,000 henkeä kaupungeista farmeille. Näinollen oli kokonaisvähennys yhdessä vuodessa **ei vähemmän kuin 1,120,000 henkeä.** 2) Farmarit ovat yrittäneet t u r v a t a osuustoimintaan trusteja ja välittäjäin monopoolia vastaan. 3) He järjestyvät eri tavoilla poliittista taistelua varten. Nonpartisen l i i t t o, maanviljelys ploki kongressissa, La Folletten ryhmä, kapinalliset demokraatit ovat ainoastaan farmarien kapinallisuuden erilaisia poliittisia ilmauksia 4) Yhä suurempi osa farmareista huomaa että ainoastaan litto työläisten kanssa yhteistä vihollista vastaan voi pelastaa heidät.

Farmarien poliittinen kapinallisuus ryöstää hallitsevalta luokalta sen suurimman varavoiman, kolmekymmentä yksi miljoonaa käsittävän maataviljelevän väestön kannatuksen. Todellisesti riistetyt ja poliittisesti sorretut farmarit tahtovat nykyään hallituksen jyrkkää kansanvaltaistuttamista, kongressin, tuomioistuimin j. n. e. Kysymys nimitysvaaleista, ylioikeuden hallinnon poistaminen kongressista, puheja kokoontumisoikeuden takeet näyttelevät yhä suurempaa osaa poliittisessa elämässä.

Tämän luokkataistelun seurauksena farmarien ja kapitalistien välillä on se että nyt, v. 1923, ei taantumuksellisella Hardingin hallituksella ole enää yleisen mielipiteen yksimielistä kannatusta siinä määrinkään kuin taantumuksellisella Wilsonin hallituksella oli v. 1920.

Venäjän puutavaratyöläisten organisationi ja toiminta

Sundvallin sahateollisuustyöläisten kongressiin otti osaa myös kaksi venäläistä alan toveriedustajaa, Kabanow ja Isakow. Tukholmalainen toverilehti haastatteli heitä kauttakulkumatkallaan, ja selosti he Venäjän puutyöläisten järjestäytymistä ja toimintaa seuraavaan tapaan:

Ennen vallankumousta ei Venäjällä ollut mitään puutyöläisten keskusjärjestöä. Nämä olivat kuitenkin liittyneet pienempiin paikallisiin ryhmiin, joita oli kaikkiaan 25, jotka saivat vallankumouksellisessa murroksessa uutta virikettä. Heti tämän jälkeen orasti organisationiajatus kaikkialla ja jo toukokuussa 1918 kokoontuivat näiden paikallisten järjestöjen edustajat liiton perustavaan kokoukseen. Paikallisissa järjestöissä oli tällöin 50,000 jäsentä. Nyt on näitä 101,000.

— Entäs organisationimuoto?

On jyrkästi toteutettu teollisuus liittoperiaate. Meidän liittoomme lukeutuvat näinmuodoin kaikki työläiset aina siitä lähtien, joka kaataa puun sen jalostajaan asti. Jokainen työmaa muodostaa paikallisen järjestön. Tämä yhtyy kuvernementti- taikka piirijärjestöön — organisationin välinivelet eivät ole vielä täysin toteutetut vaan seurataan eräissä tapauksissa vanhoja maantieteellisiä rajoja toisissa ei. Jokaiseen kuvernementtijärjestöön otetaan 3—6 departementtiosastoa ja jokaiseen piirijärjestöön 6—12 osastoa. Tässä suurin piirtein puutyöläisten organisationimuodot.

— Mitä maksuja suoritetaan ammattijärjestöille?

2 pros. tuloista. Maksut menevät keskusjärjetölle, joka jakaa kertyneet varat avustus-, työttömyys- ja kultturellisiin rahastoihin. Matka-avustusta ei ole toteutettu. 5 pros. varoista siirretään **lakkorahastoon.** Sitä paitsi on jokaisessa paikallisessa osastossa vapaaehtoisia apukassoja. Suunnilleen kaikki järjestyneet työläiset lukeutuvat näihin apukassoihin, joista suoritetaan avustusta sairaustapauksissa (niinpä lapsivuodenaisille) jne.

— Onko palkkoja viime aikoina korotettu?

On. Ei vielä olla aivan samalla tasolla kuin ennen sotaa, mutta sitä lähestytään nopein askelin. Keskimääräinen palkka teki tämän vuoden tammikuussa noin 60 pros. sodan edellisajan palkoista. Mutta Moskovassa oltiin jo maalis-huhtikuussa 95 prosentissa ja Pietarissa 85 prosentissa. Viime vuoden tammikuusta lähtien ovat palkat kaksinkertaistuneet.

— Työläisethän on jaettu eri palkkaluokkiin?

Aivan. On olemassa 17 eri luokkaa, mutta niiden välinen ero ei ole varsin huomattava. Oppilaiden palkka on 10 sodan edellisajan ruplaa kuukaudessa. Tästä kohoavat sitten palkat osoitetun ammattitaidon mukaan.

— Entä yhteisrintamakysymys?

Venäläiset edustajat olivat sitä käsitystä, että oli otettu suuri askel Venäjän ja Skandinavian työläisten välisen yhteisrintaman toteuttamisen tiellä kutsumalla heidät sahatyöläisliiton y h d e n teentoista kongressiin. Myös sen kautta, että kongressi oli lausunut toivomuksensa siitä, että kansainvälisen puutyöläisliiton toimeenpanevan komitean olisi otettava harkittavakseen kysymys venäläisten toverien ottamisesta liittoon, oli otettu tärkeä askel maailman työläisen yhteiseen rintamaan yhteistä vihollista vastaan. Edustajat olivat hyvin kiitollisia ruotsalaisille tovereille, että nämä olivat sellaisella tarmolla asettuneet kannattamaan heidän hartainta toivettaan saada yhtyä taistelevain tovereiden kanssa muualla Europassa. (Kuten tunnettua, viskattiin Venäjän puutyöläisliiton edustaja viime vuonna Vienissä pidetystä puutavartyöläisliiton kansainvälisestä kongressista kadulle, minkä jälkeen adlerilaiset vallankumoukselliset vielä järjestivät hänelle selkäsaunan!). Molemmat kongressin hyväksymät päätöslauselmat, joista toisessa lausuttiin toivomus yhteistoiminnasta venäläisten kanssa, toisessa taas tässä tarkoituksessa vedottiin kansainväliseen puutyöntekijäin liittoon, olivat venäläisten edustajain mielestä mitä täydellisimmät. Sanoivat palaavansa kotimaahansa siinä varmassa ajatuksessa, että yhteisrintama-ajatus oli Ruotsin puutyöläisten tuen kautta saanut entistä varmemman muodon ja että se — kerran toteutettuna — oli tekevä proletaarisen rynnistyksen vastustamattomaksi.

Urheiluväen yhteistoiminnasta

Pohjois-Ontarion urheilumiehet ovat tämän lehden palstoilla kehoittaneet keskustelemaan mahdollisesta liiton perustamisesta.

Minun mielestäni ei suomalaisasutus loe Ontariossa eikä Canadassakaan tarpeeksi lukuisa ja tiheä sellaiselle puuhalle. Liiton olemassa-olo jo sinänsä edellyttäisi melko laajaa kilpailutoimintaa, puhumattakaan muusta toiminnasta. Sellaisen liiton kustannukset taloudellisessakin suhteessa tulisivat liian raskaiksi piskuiselle urheilijajoukollemme.

Mutta kun kerran on herätetty kysymys yteistoiminnasta niin on asiaa kehitettävä niillä edellytyksillä ja niissä rajoissa, jotka ovat olemassa. Cobaltin ja Timminsin urheilijat ovat ottaneet tässä asiassa oikean otteen samaan aikaan kun sellainen tehtiin Creightossa keskiontariolaisten kesken. Kun meidän pienet suomalais-keskuksemme ovat melko pitkän matkan päässä toisistaan, niin tekee se kilpailutoiminnan — ja sehän se on yhteistoiminnan a ja o tässä tapauksessa — liian raskaaksi ja vaivalloiseksi. Mutta kun kaivosteollisuusseutu pohjoisessa, samanlainen Sudburyn ympäristössä ynnä melko vankka Port Arthurin ympäristön asutus, niin voidaan yhteistoiminta helposti rakentaa tämänlaiselle sanoisimmeko piiripohjalle. Keski-Ontarion urheiluseuroja on kehoitetty saapumaan kokoukseen, jossa neuvoteltaisiin asiasta, nähtävästi tällä pohjalla.

Ne neljä seuraa, jotka toimivat Sudburyn ympäristössä, voivat melko hyvin kantaa sen pienen kuormituksen, joka tämänsuuntaisesta toiminnan elvyttämisestä koituu. Ehdottaisimme tässä että puheenalaiset seurat asettaisivat pienen komitean, joka toimeenpanisi kerran tai kahdesti vuodessa pidettävän yhteisen kokouksen päätökset. Tulevan Työnpäivänä pidettävässä kokouksessa päätettäköön toimeenpanna ensi talvena ainakin yhdet hiihto- ja painikilpailut. Samassa kokouksessa voidaan myös suunnitella mahdollisten voimistelukilpailujen pitämistä, samoinkuin tulevan kesän kenttäurheilusta.

Häiriö.

PORVARILLINEN EDISTYSMIELISYYS

Porvarillisen vapaamielisyyden ja edistysmielisen politiikan varsinaisena päämääränä on työläisten eksyttäminen. Hallitsevan vähemmistön valta perustuu aina siihen, etteivät kansanjoukot näe omia etujaan, eivätkä huomaa, että ne ovat ristiriidassa vallassaolijain etujen kanssa. Porvariston täytyy sen vuoksi koettaa estää palkkatyöväkeä pääsemästä selvään luokkatietoisuuteen tai, missä se on jo tapahtunut, turmella ja sekaannuttaa se. Tämä on sille sitä tarpeellisempaa, mitä voimakkaammaksi luokkatietoisuus on jo kehittynyt; ja tämä välttämättömyys tuntuu sitä voimakkaammalta, mitä mahtavampi on palkkatyöväestö ja mitä uhkaavampi on vaara. Häikäilemätön riisto ja ammottava kurjuus ajavat työläisjoukkoja vastarintaan. Ne vaativat kapitalismin pahimpien kasvannaisten poistamista. Jos porvaristo tahtoo lepyttää heidät kapitalismille, niin täytyy sen näyttää tahtovansa poistaa nämä kasvannaiset sosiaaliuudistuksilla, reformeilla.

Pelko työväestöä kohtaan on kaiken porvarillisen uudistuspolitiikan liikkeelle panevana voimana. Ei pelko siinä mielessä, että muuten puhkeaisi vallankumous, vaan työväenluokan voiman kasvamisen pelko. Mitä suurempi on työväestön voima, sitä suurempaan kauhuun saattaa porvariston ajatus, että se vielä kasvaa ja sitä voimakkaammaksi tulee halu vaientaa joukot yhteiskunnallisilla uudistuksilla. Mutta kehityksen ollessa kyllin pitkällä kääntyy tuo pelon vaikutus aivan toisenlaiseksi, kun työväenluokan voima on niin suuri, että jokainen yritys sitä tällä tavalla heikentää, näyttää toivottomalta. Silloin porvaristo katsoo ainoastaan väkivallan riittävän enään puolustukseksi köyhälistön nousua vastaan.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapiletteja.

Port Arthurin uutisia

Suomalainen varastanut nukkuvain miesten rahat. Henry Käki niminen suomalainen viime sunnuntaina lähellä Sunshinea varasti Martti Laineelta ja Fred Yangistilta(?) rahat heidän nukkuessaan, yhteensä $335. Laineen farmi on Dawson townshipissä lähellä Ellissiä. Sunnuntaina kun Laine tuli lauantain illan tanssista kotiin oli Käki siellä jolloin Laine kysyi mitä sinä täällä teet, johon Käki vastasi olevansa vain vähän levähtämässä kun on väsyksissä. Myöhemmin tuli Fred Yangist sinne, rautatien työmiehiä. Kaikki kolme panivat nukkumaan ruohikkoon. Laineen siitä herätessä oli Käki pois, Laine tarkastaessaan taskujaan, huomasi rahat kadonneen, joista rahoista kaksi oli $50.00 dollarin rahaa. Yangisti tarkataessa taskujaan huomasi myös rahansa kadonneen, sekä kummaltakin pankkiosotuksen. Käki oli myöhemmin nähty Sunshinessa jossa jo oli koittanut vaihtaa yhtä viidenkymmenen dollarin rahaa. Asiasta on ilmoitettu Kenoran ja Winnipegin poliiseille, jonnepäin Käki on nähty menevän.

Port Arthurin osasto pitää repäsevät iltamat Fort Williamin osaston haalilla tämän kuun 18 päivän illalla. Tulot näistä iltamista tullaan käyttämään lehtitilauksiin, jotka on tilattu osaston lukutupaan ja joita lisää tullaan tilaamaan. Ohjelmaa on valittu keräämään 5:si henkinen komitea sekä muutoinkin valmistamaan iltamia, joten taas arthurilaiset näyttävät vanhaa kurssiaan. Ohjelma lähemmin Vapaudessa myöhemmin.

Erään canadalaisen ritarikunnan edustajat, joita on saapunut eri osista Canadaa, alkoivat täällä 40:nen kokouksensa maanantaiaamuna ja kerrotaan sen kestävän keskiviikkoiltaan asti. Ritarien sydämellä kuuluu olevan vaikutusvaltaansa menettävän kristinuskon pönkittäminen. Kaupunkimme virkaa tekevä majuri J. W. Crooks lausui ritareille maanantai aamuna pitämässään puheessa heidät tervetulleiksi kaupunkiimme ja samalla antoi heille vapauden kaupungissa oloon.

J.

Sault Ste. Marien uutisia

Tilitys iltamista ja keräyksestä, jotka pidettiin W. P. S. osaston haalilla t.k. 2 päivä. Iltamat ja keräys toimeenpantiin Nova Scotian terästyöläisten ja hiilenkaivajain lakon tukemiseksi, jotka on jo pitemmän aikaa käynyt lakkotaistelua ja vaikka lakko on jo toistaiseksi sovittu, niin siitä huolimatta lähetettiin rahat jo menemään asianomaiseen paikkaan. Listoilla keräys tuotti seuraavasti:

Matti Jalosen listalla	$26.85
John Nikkasen listalla	$14.55
Hiski Hämäläisen listalla	9.50
Kukista iltamista	64.75
Yleistulot yht.	$115.65
Menot, soittajalle	4.00
Kahvista	5.00
	$9.00
Puhdas tulo ollen	$106.65

Huomatkaa! — Menot, mikäli ne koskee kahvia, johtuu siitä, että aina kukkaa kohti tuli kaksi kahvia, jotenka se tulee ilmenemään tässä menoina. Sillä meillä on ollut aina yleinen tapa että ravintolasta tulevat rahat menee huvitoimikunnalle ja sen kautta osastolle, jotenka se johtuu tästä.

Albin Holmberg,
Richard Walden
(Tilintarkastajat)

Nälkä

Hän ei voinut peltoa viljellä, ei metsästää otuksia, ei pyytää kaloja eikä soutaa venettä vesillä. Hän ei osannut irroittaa metallia vuorista ja takoa esineitä niitä kaupitellakseen.

«Jumala on antanut minulle [illegible] ja harvinaisen ymmärryksen», sanoi hän. Olen luotu opiskelemaan.

Ja hän kävi korkeita kouluja oppineitten parissa.

Mutta hän ei voinut lakitieteen pulmallisuuksia käsittää, häneltä puuttui lääkärin kylmä pää ja lämmin sydän, tutkijan kärsivällisyys, opettajan vakaumuksellisuus, keksijän tarkkanäköisyys ja valtiomiehen äly.

«Jumala on määrännyt minut ylevimpään», sanoi hän. «Olen luotu papiksi».

Hän saarnasi kieltäymystä niille, joilta puuttui leipää, mutta valitti että paisti oli liian pieni hänen omalla pöydällään. Ristissä käsin hän puhui, kuinka kameelin on helpompi mennä taivaanvaltakuntaan kuin rikkaan tulla autuaaksi, mutta hän ruikutti siitä, että oma säkkinsä oli liian tyhjä.

«Herra Jumala tahtoo, että minun tulee saada lihava leipäpaikka, joka nyt on täytettävänä», sanoi hän. «Hän armahtakoon minua syntistä, että sen nyt vasta oivallan. Olkoon hän ijäti kiitetty siitä, että teen hänen tahtonsa jälkeen».

Niin varustautui hän ja sai sen lihavan leipäpaikan.

Karl Evald

F. M. STAFFORD, Limited

Suuri ilotulitus Torstai-iltana Lakeside Parkissa!

Staffordissa tulee olemaan mahtava

DOLLARI-PÄIVÄ

Me pyydämme erikoisesti huomauttaa tällä sivulla olevista suurista alennuksista ja siitä tosiasiasta, että jokainen tavara mikä tähän on merkitty on meidän hyvin tunnetusta varastostamme. Me emme ostaneet mitään halpahintaista tavaraa tätä alennusta varten. Kaikki on parhaasta varastosta ja merkitty seuraavilla hinnoilla.

Naisten pukuja, voiles, gingham, organdies, y.m. kaikkia värejä $3.98

Lasten pullover svetereitä, sinisiä, sannan ja ruskean värisiä, kokoja 4—6, dollarii päivänä $1.50

Naisten täysivillasia swedereitä ja bulloverseja, kaikkia kokoja, tavallinen hinta $8.00, nyt $3.95

Lasten sadetakkeja, kokoja 4—12, ainoastaan sinisiä $1.98

Naisten pukuja, Tricolettea, Taffetaa, Canton, Altyme Crapes, Valettea, kaikkia värejä ja muoteja, tavallinen hinta $20.00, nyt $15.95

Kuvikkaita fulardeja, 36 tuumaa leveitä, pukuja, aamutakkien vuoria, y.m. varten, hinta $1.25, nyt 2 yardia $1.00

Raidallista käsmeriä, 36 tuumaa leveää, tummia värejä, hinta 75c yardi, nyt 3 yardia $1.00

Pukumuslineja ja kreippiä, 36 tuumaa leveitä, eri kuvioisia, dollarin päivänä hinta .... 4 yardia $1.00

Beach kangasta (kestävää ja kaunista), 36 t. leveää, kellertävää, ruusun väristä, vaaleanpunaista, ruskeaa, hiekan väristä, ja valkoista, hinta 75c yardi, nyt 4 yd. $1.00

Naisten ja tyttösten täysivillasia pulover svetereitä, kauniita värejä, $3.95, nyt myydään $1.98

Lasten ja neitosten «middy» puseroita, harmaita ja valkoisia, $2.00 ja $2.25, nyt myydään $1.00

3 Bee villalankaa, 1 unssin keriä, kaikkia värejä, 8 kerää $1.00

Naisten sukkia, satoja pareja, silkkisiä, silkin ja villan sekaisia, kaikkia värejä ja kokoja, tavallinen hinta aina $1.50 saakka, nyt $1.00

Naisten sukkia, erikoinen halvennus useita värejä, kaikkia kokoja 4 paria $1.00

Lasten sukkia, hienoja, 4½ ja 6½, dollarin päivänä ainoastaan .... 19c p.

Lasten sukkia, mustia, valkosia ja ruskeita, 7½ ja 10, 3 paria $1.00

Lasten sukkia, mustia ja ruskeita, dollarin päivänä 4 paria $1.00

Naisten nenäliinoja, valkeita värillisillä reunoilla, 25c, nyt 15c

Uimalakkeja, hyvää gumia, kaikkia malleja ja värejä, tavallinen hinta 25 ja 30 senttiä, nyt 19c

Uimalakkeja, hienointa lajia, tavallinen hinta 95c, nyt .... 49c.

Naisten silkkihansikkaita, uusimpia värejä, ennen ollut hinta $1.50, nyt 89c

Naisten pitsi ja organdi kauluksia, hinta $1.25, $1.50 ja $1.75, nyt $1.00

Tee-lautasia, valkeita, vaaleanpunaisella raidalla koristettuja, hinta 30c, dollarin päivänä 6 kpl. $1.00

Juomalaseja, hyvää lajia, tavallinen hinta $2.50 tusina, nyt vain .... $1.97 tusina

Tee-pyyheliinoja ja karkeita rullapyyheliinoja, 20c yardi, nyt hinta 6 yd. $1.00

36 t. valaistua pumpulikangasta, kestävää ja hienoa yleistä käyttöä varten, 22c yardi, nyt 6 yardia $1.00

Koko liinasia Damaski pöytäliinoja, koko 2x2½, hinta $8.75, nyt $6.98

Union Huckaback pyyhelinoja, 18x34 tuumaa, 75c pari, nyt 3 paria $1.00

Tee eli aamiaislautasia, eri malleja, hinta $2.65, nyt .... $1.97 tusina.

Päivällislautasia, valkeita, kultaisella raidalla koristettuja, $3.50 tusina, myydään nyt .... $2.62 tusina

Monenlaisia koristenauhoja, kaiken levyisiä, satoja yardeja, 10 yardia $1.00

44 t. leveitä kuvallisia organdeja, todellista sveitsiläistä lajia, tavallinen hinta $1.95, nyt myydään .... $1.00 yd.

Kuvallisia ratineja, 44 t. leveitä, tavallinen hinta $1.75 ja $2.95, myydään nyt ulos .... $1.00 yd.

Naisten yöpaitoja, tavallinen hinta $1.95, nyt $1.00

Tuokaa tämä ilmotus mukananne!

Se auttaa teitä säästämään aikaa ja $:reita

Satiinisia esiliinoja, tavallinen hinta $1.19 nyt $1.00

Naisten korsetteja, useita lajeja, pari myydään $1.00

Naisten kudottuja paitoja, muutamia 6 kpl. $1.00

Lasten paitoja, tavallinen hinta 35c, nyt myydään 4 kpl. $1.00

Pikkulasten housupukuja, myymme näitä tuhansia $1.25, dollarin päivänä $1.00

Naisten hienoja esiliinoja, tavallinen hinta 59c, myymme nyt 2 kpl. $1.00

Värillistä pumpulikreippiä, leninkejä, alusvaatteita y.m. varten, 30 t. leveää, 29c, nyt hinta 5 yd. $1.00

Lakanakangasta, 81 t. leveää, erittäin kestävää, 55c yd., nyt 2½ yd. $1.00

Englantilaisia ginghameja, uusi varasto, 49c yd. nyt 2½ yd. $1.00

Kaikkia muita kankaita, tavallinen hinta 25c, ostakaa nyt 5 yd. $1.00

Englantilaista flanellia, valkeaa tai raidallista, 23c ja 25c, nyt 5 yd. $1.00

Koko liinaista pöytäliinakangasta, 72 t. leveää, yardi $1.75, nyt rajotettu määrä myydään .... $1.00 yd.

Suljemme gramafooniosastomme, kaikki recordit, ennen hinta ollut 75c, 85c ja $1.25, nyt 2 kpl. $1.00

Flanelli-plänketeitä, hyviä, valkeita ainoastaan .... $3.49 pari

Tuhansia takkihengareita, metallisia ja puisia .... 5c ja 10c

Nyöritettyä silkkinauhaa 2½ t. leveää, kaikkia värejä, 8 yd. $1.00

Raitaista nauhaa, ihania värejä 7 t. leveää, $1.25, nyt .... $1.00 yd.

Luotettavia rullakartiineja, 36x72 kokoa, 2 kpl. $1.00

Nuorten miesten ja miesten päällystakkeja, tavallinen hinta $10.00 ja $12.00, nyt myydään $5.00

Miesten villasia talvi-päällystakkeja, harmaita ja ruskeita, koko 34:stä 39:ään, tavallinen hinta $18.00 ja $22.00, nyt $10.00

Miesten sinisiä flanellipaitoja, koko 14½ ja 16½, tavallinen hinta $2.00, nyt $1.50

Poikien sveteritakkeja, koko 24:stä 32:teen. Tavallinen hinta $1.95, dollarin päivänä $1.00

Miesten Holeproof sukkia, kaikkia kokoja .... 69c pari

Miesten paksuja työ-svetereitä, makkinoita, arvo $2.95, dollarin päivänä myydään niitä $1.95

Miesten kumi-vuorisia takkeja, tavallinen hinta $22.00, nyt $5.00

Peabodyn overhaaleja, jokainen tietää että nämä ovat aina olleet $2.50 ja $2.75, nyt $2.00

Poikien pesupukuja, valitkaa itsellenne suuresta varastosta, hinta $....1.50 ja $1.75, nyt $1.00

Miesten housuja, 34, 36, 40 kokoa, tavallinen hinta $3.00, nyt $1.98

Poikien khaki-puseroita, kaikkia kokoja, 90c nyt hinta 69c

Miesten Panama-hattuja, meidän tavallisia $4.00 hattuja, nyt $1.00

Miesten sukkia, kaikkia värejä 50c ja 75c, dollarin päivänä 3 paria $1.00

Miesten kummisia kauluksia, eri kokoa, nyt myydään 5 kpl. $1.00

Miesten Tweed hattuja $1.00 ja $2.00, annetaan ulos .... 50c kpl

Miesten pukuja, suuri valikoima, tavallinen hinta $20.00 ja $25....00, nyt $14.90

Miesten pukuja, hienointa tekoa $40.00 ja $45.00, nyt ainoastaan $35.00

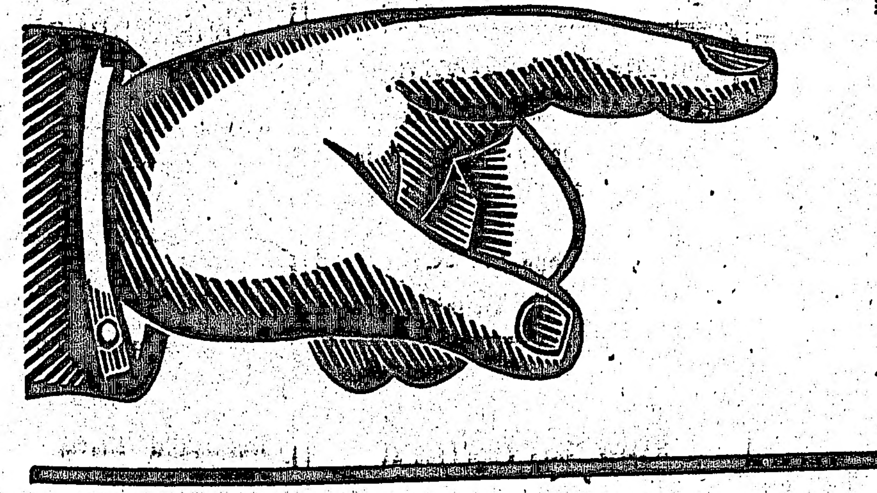

Tule, osta ja säästä rahaa!

HUOMAA! — DOLLARIN PÄIVÄNÄ EMME OTA VASTAAN TELEFOONITILAUKSIA!

F. M. STAFFORD, Limited

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Huom.! Ruokaa ja ruumia on saatavana lähellä C. P. R. asemaa, 210 Minto Street, **Mrs. Sanni Mäki,** Box 1401.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Suomalainen suutariniike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Hierontaa ja sairashoitoa annetaan Immosella, 31 Beech St.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo, 17 Johnson ave.**

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** sepasta, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto tankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.

F. Alanen

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallorummassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO

Elm Street, Sudbury, Ont

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Sudburyn uutisia

Piirikomitea kokoontuu keskiviikkoiltana Ellmenillä kello 8:san.

Näytelmäseuran kokous pidetään osaston haalilla tänä- (maanantai-) iltana. Kokous alkaa kello 8. Kaikkien jäsenien ja jäseniksi aikovien tulee silloin saapua haalille.

Kesäjuhlat pidetään Pike Laken rannalla sijaitsevalla osaston kentällä ensi sunnuntaina t.k. 19 p. Juhlissa esitetään monipuolinen ohjelma, josta mainittakoon: puhe, torvisoittoa, runonlausuntokilpailut y.m. ja lopuksi luetaan «Proletaarin Nyrkki». Monipuolinen ravintola. Katsokaa lähemmin ilmotuksesta.

Torstai iltana pidetään Liberty haalilla taas tavanmukaiset tanssit. Saapukaa kaikki tanssimaan hyvällä soitolla, josta pitää huolta Simpsonin viisihenkinen orkesteri. Näkemiin.

White Riverin hiilitokalla sai George Enrico niminen italialainen surmansa melkein silmänräpäyksessä muutama päivä sitten kun hän putosi vaunusta ja jäi sen pyörien alle. Enrico oli noin 35 vuotias, tullut Copper Cliffiin v. 1911, palvellut Italian armeijassa neljä vuotta maailman sodan aikana. Häneltä jäi vaimo ja kaksi lasta Fanoon, Italiaan.

Viisi uutta jitney-auton ajolupaa antoi kauppalan neuvosto kokouksessaan maanantai iltana. Neljältä ajoluvan hakijalta kiellettiin lupa, kahdelta siksi että he asuvat Creightossa ja toisilta kahdelta siksi, ettei heillä ollut maakunnan ajolupaa. Neuvosto on antanut tänä vuonna kaikkiaan 51 jitneyauton ajolupaa, joten kyyditsijöistä ei kauppalassamme ole puutetta.

Itsemurha-aikeessa väitetään Mrs Tony Turkan Creightossa nauttineen kupillisen lipeää (lye) viime maanantaina. Naisen arvellaan saaneen äkillisen mielisairauden kohtauksen, jota pidetään itsemurhayrityksen aiheuttajana. Naimisissa olevan tyttärensä, joka oli asunut kotonaan, lähdettyä kotoaan maanantai aamuna oli äiti hakenut jotain kuumeisesti kotonsa lähistöltä. Sitten oli hän mennyt erääseen kauppalassa olevaan kauppaan, ostanut kannun lipeää ja nauttinut kupillisen sitä tultuaan kotia. Sen jälkeen kerrotaan hänen menneen järven rantaan kahden säkin kanssa, jotka hän oli täyttänyt kivillä ja sitonut ne vyötäisilleen ja oli juuri kahlaamassa järveen kun hänen miehensä saapui paikalle ottaen hänet kiinni. Lääkärien antaman lausunnon mukaan tulee äidin itsemurhayritys tuottamaan hänen toivomansa tuloksen.

Kauppalamme tilejä, joiden tilintarkastajat Henman tarkastaessaan huomasi olevan jonkun verran vinossa, on maakuntahallituksen puolesta valittu G. Robinson uudelleen tarkastamaan ja hänen odotetaan saapuvan tänne muutaman päivän kuluessa.

«Discovery viikkoa juhlimaan oli täältä mennyt Sault Ste Marien Starin kertoman mukaan noin 500 vierailijaa. Sudburylainen soittokunta, joka täältä oli juhlissa soittamassa oli siellä Starin kertoman mukaan saanut osakseen huomattavaa suosiota. Palanneiden sotilaiden toimesta oli siellä juhlivalle yleisölle näytetty m.m. muutamia näytteitä todellisesta rintamatoiminnasta, joiden näyttämistä varten hallituksen taholta oli varattu sotilaille kaikki tarvittavat välineet, joihin m.m. kuului 10,000 löysää panosta. Noin viisikymmentä sudburylaista sotaveteraania kerrotaan olleen edustamassa «meitä» sudburylaisia näissä juhlissa.

Usealle tämän lehden lukijoista on kaiketikin selvää missä mielessä sotaleikkejä näiden ja muidenkin juhlien yhteyteen järjestetään, joten niiden lähempi selostus lienee tässä tarpeeton.

Junarikko tapahtui noin kaksi mailia länteen Warren nimiseltä pysäkiltä C.P.R. radalla viime keskiviikkona kello kuusi illalla. Länteen päin menevän junan veturi, pakaasivaunu, expressivaunu ja viisi matkustajavaunua suistui radalta, joista veturin ja pakaasivaunun kerrotaan kaatuneen ojaan. Onnettomuudessa loukkaantui kaikkiaan noin kaksikymmentäviisi henkilöä, mutta yhtään heistä kuitenkaan ei loukkaantunut kuolettavasti. Sudburysta lähetettiin ylimääräinen juna hakemaan loukkaantuneita niin pian kuin tieto onnettomuuden tapahtumisesta saapui. Suurimman osan loukkaantuneista kerrotaan saaneen rikossa vain muutamia naarmuja. Syytä junan radalta suistumiseen ei tiedetä.

TILATKAA VAPAUS!

Vancouverin uutisia

Paljon auringon paistetta heinäkuulla. Keskimääräinen lämpö Vancouverissa viime heinäk. oli 64,6 astetta, verrattuna 63,3 asteeseen, joka on ollut keskimäärä viimeisen 17 vuoden kuluessa, Dominion metereolokisen laitoksen tiedonantojen mukaan.

Auringon säteistä nautti Vancouver 289 tuntia ja kuusi minuuttia, ollen keskiarvo heinäkuulla sitten 1906 278 tuntia. Sadetta saatiin 0,52 tuumaa, entinen heinäkuun keskiarvo ollen 1,26 tuumaa.

Kuumin päivä oli heinäk. 13 p. jolloin ihmiset hikoilivat 87 asteen kuumuudessa. Heinäk. 20 p. laski lämpömittari 49,6 asteeseen.

Metsätyöläisille huomioon otettavaa. Päivälehtien raporttien mukaan «sadon toiveet aavikko maakunnissa ovat edelleen lupaavat» ja «viiden sadan miljoonan bushelin sato toivotaan saatavan». Koskeeko nuo raportit mitään puutavarateollisuuden palveluksessa oleviin työläisiin ja jos koskee, niin missä suhteessa?

On hyvin tunnettu tosiasia, että farmarien täytyy saada elonkorjuu työläisiä suurista teollisuuskeskuksista. Ja vaikkakaan tarkkaa täältä vaadittavaa mieslukua ei vielä ole ilmotettu, niin voidaan menneitten vuosien kokemusten perusteella varmuudella sanoa, että joitakin tuhansia tullaan Vancouveristakin lähettämään ja puutavarateollisuus, ollen suurin teollisuusala tulee luonnollisesti täyttämään suurimman osan tarvittavasta määrästä.

Yleisesti myönnetty asia on myöskin se, että tukkipomojen yhdistys lakkaamatta kirkuu puutavarateollisuudessa muka vallitsevasta työvoiman puutteesta, vaikka tukkiyhtiöiden palveluksessa olevain työläisten luku nousee todellisesti tuskin puoleen siitä työläismäärästä, jotka yrittävät ansaita toimeentulonsa työskentelemällä tässä teollisuudessa. Useissa tapauksissa tukkipomoilla on yksi joukkue työmaalla, toinen tulossa kaupungista työmaalle ja kolmas menossa kämpältä kaupunkiin, täten joutuvat miehet lahjottamaan suuren osan palkastaan Union S. S. Companylle ja heidän järjestämispyrkimyksensä tulee ehkäistyksi.

Nyt kun tämä liikatyövoima, tämä tukkilaisten reserviarmeija jättää rannikon ja lähtee aroille, jossa ollessaan he eivät ole tukkipomojen käytettävissä, niin on tuiki tarpeellista että jokainen taisteluhenkinen metsätyöläinen vakavasti harkitsee tätä järjestäytymiselle erikoisen edullista tilannetta. Viime vuonna tilanne oli aivan yhtä edullinen, mutta emme käyttäneet sitä hyväksemme ainakaan suuremmassa mittakaavassa.

Tulemmeko me sitten taas tänä vuonna kertaamaan viime vuotisen välinpitämättömyyden ja surkuttelemaan sitä ensi talvena, kuten teimme viime talvena? Ei! tuhannen kertaa ei! Käyttäkäämme hyväksemme tätä otollista aikaa, valmistautuen yleistä järjestäymishyökkäystä varten niin pian kuin otollinen aika ilmaantuu.

Työläistoverit, joka ainoa teistä, ottakaa ja katsokaa asunto-olojanne, juuri sillä kämpällä jossa nyt työskentelette. Ovatko ne B. C:n terveyssääntöjen mukaiset? Ajatelkaa työtuntienne lukumäärää, kurjaa palkkaanne, molikkapäivällisiä ja illallisianne, ja ylinnä kaiken, ajatus- ja puhevapauttanne sekä oikeuttanne järjestyä. Jos ette ole tyytyväisiä vallitseviin olosuhteisiin niin alkakaa heti toimenpiteisiin. Jos ei sillä kämpällä ole deligeittiä niin muodostakaa kämppäkomitea ja kirjoittakaa union sihteeri J. M. Clarkille 61 Cordova St. W. ja hän lähettää teille tarpeelliset välineet heti. Järjestäkää jokainen mies unioon ja teillä on kädessänne avain, joka avaa teille oven parhaimpiin työ- ja asuntosuhteisiin.

Edustajia aijotaan lähettää T. U. E. L. konferenssiin. Paikallisen T. U. E. L:in (ammattiunioiden valistusliitto) ryhmän viime kokouksessa luettiin keskusjärjestön kutsu lähettää edustajia liiton Länsi-Canadan konferenssiin Edmontoniin ja liiton toiseen kansalliskonferenssiin Chicagoon. Asiaa edistämään valittiin erikoiskomitea, jolle annettiin valta lähettää edustajia kumpaankin konferenssiin jos saavat asiat tyydyttävästi sovitelluksi.

Loiseläjiä on paljon liikkeellä. Nyt oikein perin juurin analysoiden tämä Vancouver on kokonaisuudessaan loiseläjäin pesä, sillä tuottavaa teollisuusalaa ei ole koko kaupungissa, lukuunottamatta joitakin sahamyllyjä ja sokeritehdasta, ja niinollen suurin osa työläisiä kuuluisi loiseläjiin koska he kerran palvelevat loiseläjiä. Mutta noin perinpohjainen en aio tässä jutussani olla, otan vaan työläiset työläisinä, olivatpa he sitten vaikka loiseläjillä työssä. Enkä minä itse aio tästä montaa sanaa sanoakaan, annanpahan erään paikallisen päivälehden puhua:

«Turistien virta Vancouveriin on nyt todellisesti korkeimmillaan. Joka puolelta niitä saapuu kaupunkiin, tullen junilla, laivoilla ja autoilla. Useat pysähtyvät täällä ainoastaan päivän kaksi, jotkut tulevat joksikin viikoksi, kun taas toisia tulee kuluttamaan jälellä olevat kesäkuukaudet nauttien auringon paisteesta ja lahden viileistä tuulahduksista.

«Melkein kaikissa hotelleissa on hyvä liike, joissakin niistä odotuslista ei ole ollenkaan tavaton. Joka päivä saapuu hotellien pitäjille tilauksia asuntopaikoista eli tiedusteluja koskien sitä tai tätä kohtaa turistien oleskelusta.

«Seurauksena on että joka päivä nähdään suurilukuisia vierailijajoukkueita Vancouverissa ja ympäristöllä sijaitsevissa useissa huviloissa. Pohjoisranta käsittäen Capilano Canyon ja Lynn Valleyn vetää osansa samalla kun pitkin länsirantaa eri kämppäyspaikoilla Amblesidesta Whyteclyffiin on enempi vierailijoita kuin koskana ennen niiden historiassa.

«Howsound huvilat käsittäen Bowen Islandin, Seaside Parkin ja Gibson Landingin, ovat hyvin huomioon otettuja, sillä mantereen toisilta osilta tulleiden vierailijain lisäksi, joita siellä päivittäin vierailee, on siellä myös tavallinen määrä vancouverilaisia kämppäämässä, nauttien lukemattomista tarjolla olevista mukavuuksista.

«Kaupungista eteläänpäin olevat Boundary Bay, Cresent Beach, White Rock ja toiset paikat ovat nyt hyvin monilukuisia asujamiltaan ja jokainen päivä lisääntyy siellä kesää viettävien luku.

«Toiselta puolen rajan tulee miltei yhtämittainen jono autoja...»

Miten ja koska me työläiset aijomme kieltää loiseläjiltä rikoisoikeuden ja kohottaa työläiset siihen asemaan joka heille kuuluu?

Sirppi & Sasara.

JUHLIMAAN! JUHLIMAAN!

Beaver Laken O:to

— toimii —

Syyskesän Juhlat

Elokuun 19 p. oman talonsa edustalla. Alkaen kello 10 a.p.

Juhlain yhteyteen on järjestetty

URHEILUA: 3-ottelu miehille: Kiekon heitto, keihään heitto ja 400 metrin juoksu. — 3-ottelu pojille alle 16 vuotta: Pituushyppy, keihään heitto ja 150 m. juoksu, sekä tarkka-ampumista ja neekeriä pallolla heittoa suuhun. — Urheilu aletaan täsmälleen kello 11 a.p. eikä peritä sisäänpääsykirjoitusmaksua.

Urheilun jälkeen aletaan henkinen ohjelma: Puheita, runoja, laulua ym. Soitosta tulee huolen pitämään **Kinnusen poika.**

Illalla esitetään tuo suurta huomiota osakseen saanut näytelmä

"Elon Kamppailussa"

4-näyt. yhteiskunnallinen, Suomen työläisten luokkataistelua kuvaava näytelmä. Kirjoittanut Vennu Jokiruoho.

Sisäänpääsynä peritään 50c.

Ravintolassa tulee ravinto riittämään!

Tervetuloa juhlimaan!

HUVITOIMIKUNTA.

12 Vuosijuhlaansa

— viettää —

Kivikosken W. P. O:to

Lauantaina, elokuun 18 p. Alkaen klo 9 ill.

Avadspuhe, näytöskappale, tanssia hyvällä soitolla. SISÄÄNPÄÄSY 50 SENTTIÄ juhlamerkin kanssa.

Sunnuntaina kello 1 päivällä

Juhlapuhe Y. Halonen, y.m. ohjelmaa, urheilu kentällä miehille, naisille ja lapsille, jaetaan kome palkintoa.

JUHLAKOMITEA.

Raesade tuhonnut viljelyksiä

Edenwold, Sask. — Rankka raesade, joka alkoi neljä mailia pohjoseen täältä viime torstaina, teki arviolta noin 20,000 dollarin vahingon viljelyksille alueella, joka on noin mailia leveä ja viisi mailia pitkä.

Farmi Myytävänä

Farmi on Garson tien varrella, Neelan Townshipissä, 3½ mailia Sudburysta, 160 eekkeriä, josta on 140 eekkeriä puhdistettua. Aivan uudet työkalut ja viljaa, 3 hevosta. Kaikki myydään $7000. Käteistä $3000 ja loppu hyvillä ehdoilla.

Kysykää: Box 362, Sudbury, Ont.

A. FOURNIER,

LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Farmi myytävänä

Wahnapitae River ja C. N. Rautatie kulkee läpi lotin, puoli mailia Waterfall asemalta. Jokunen maili Wanupista ja 20 mailia Sudburysta Torontoon päin. Suomalaisia naapureita. Hyvä asuinrakennus ja ulkohuoneita tekeillä. Myydään huokealla siksi, kun ei nykyisellä omistajalla ole tilaisuutta asua farmilla.

KALLE POUKAMA

Telef. 457.

Box 1122. Sudbury, Ont.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

Timmins, V. Toko, P. O. Box 1005.

Työläiset! Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

toimisto-osotteet Ontariossa ovat:

Sault Ste Marie, **E. Kuusela,** 121 Huron St.

Port Arthur, **Kalle Laiho,** 158 Secord St.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. Port Arthur, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

TIMMINSIN

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan

TIMMINSIIN POIKATALO

53 Palsam St. Box 520.

Timmins Ontario.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139

HAMMASLÄÄKÄRIT

T:rit Frank & Wood

Seuraajat T:ri E. A. Hillille.
59 Durham St.

Konttori Nova Scotia Pankin yläkerrassa.

X-Ray ja Kaasu.

Hammasten korjaus ja uusien laitto erikoisala.

Haloo, siivot naiset!

HUOMATKAA

Täällä on yksinäinen tuonelan erottama leskimies 30—40 vuoden välillä. Haluaisin samanikäisen kanssa kirjevaihtoa ikuisen ystävyyden vuoksi. Toimeni on maanviljelijä. Kirjottakaa mistä olette osotteeni saanut, muuten kirjeenne on arvoton. Kirjeet kaikki vastataan vaan ensikirjeestä pidän tarkan huolen, jolle on tarjolla emännän tuoli, sekin hyvin passaa jos on yksi tai kaksi lasta. Elävien miesten lesket ei tarvitse vaivata itseään.

Mr. LAITINEN

Box Hespero Alta, Canada.

Miehiä halutaan

katkasemaan ja läjäämään tukkia, kappalemaksulla, Austin ja Nicholsonille. Korkeammat hinnat maksetaan. Hevoset ja työkalut vapaasti. Joka päivä lähetetään miehiä.

Työtä myös kuukausipalkalla.

Kysykää:

Mr. J. P. McANDREW

Station St. Sudbury, Ont.

Shankman Brothers

Liha- ja ruokatavarakauppa

Heiniä, kauroja ja jauhoja. Suositellaan suomalaiselle väestölle

— Phone 117 —

P. O. Box 549 Timmins, Ont.

Talo myytävänä

Hyvä 4-huoneinen nelinkertaisilla seinillä varustettu, ensiluokan tarpeista tehty, kovanpuun lattioilla varustettu talo, erikoisen lämmin, koko 26x26. Lotin koko 50x 125. Lähellä Nurmen veljesten virvotusjuomaliikettä.

Käykää katsomassa.

W. MÄKI

219 Albinson St.

Musiikkivälineitä

Meiltä saa kaikenlaisia suomalaisia ym. gramofoonilevyjä, pianoja, phonografeja sekä muita soittovälineitä.

Expertti pianon virittäjä sekä korjaaja.

Postitilauksia voi lähettää suomenkielellä.

ROUSSEAU & VAILLANCOURT — BROS. —

Music Store,

77 E. Elm. Sudbury, Ont.

Lähellä postikonttoria.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 34 Lorne Street

SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Kysykää

Rauta-kaupasta

Alkuperäisiä sisääntuotuja

SANDVIKIN «FISH» & «HOOK» SAHOJA.

ja «ÖBERG» sahaviiloja, kaikkia laatuja. «BANKO» viikatteita, kirveitä ja suomalaisia kuokkia — Skandinavialaisia paistinrautoja, sydämenmuotoisia vohvelirautoja, ohukaispannuja, kornu kopia, piirakkapannuja ym.

Veitsiä, Partaveitsiä, työkaluja.

Pääasiamiehet ja myyjät Yhdysvaltoja ja Canadaa varten.

Western Importing

— CO. —

Coristine Bldg.

MONTREAL, QUE.

SELKÄRANGAN ASETTAJA

Drs. NEWBURN & MILLER
KIROPRAKTORI SPESIALISTI

Phone 1331

104 Stafford Blk. Sudbury, Ont.

Dr. A. J. HAYES

Selkärankalääkäri

14½ Lang St. Cobalt, Ont.

Red Taxi,

W. LUOMA ja F. SUSZEK

Ensiluokan autoajurit

Phone 77

Rothschild Block, Elgin St.

DR F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnson Block

(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)

Phone 157.